

ՀԻՄՆԱԴԻՐԻ
ՄԽԱԿ ԵՒ ՍԱՐԳԻ ԳՈԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏԱՎԱՐԻ ՄԵԼԻ ԳՈԶՈՒՆԵԱՆ
Հաստ՝ Խարանպու, Ֆիննան-
հրա Ալյամեր սպարա
SAHİBİ
Melik Koçunyan

ՅԱՄԱՆԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԱԿԱԴԵՄԻ

ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԱԿԱԴԵՄԻ ՕՐԵՐԵՐԸ

ՃՐԱՎՐ
28
ՆՈՅԵՄԲ. 1936
28^{րդ} ՏԱՐԻ
ԹԻ 11059
ԳԻՆ
4
ՆՐԵ.

ՍԱՆՃԱԳԻՆ ԴԱՏԸ ԱԶԳ. ՄԵԾ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԱՌՋԵՒ

ԱՐՏԱՎԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐԸ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՏՈՒԱԻ ԵՒ ԸՍԱԻ.
“ՍԱՆՃԱԳԸ ՈՉ ՄԵԿ ԱՏԵՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԿՑՈՒԱԾ է,
ՈՐՈՎ ՍՈՒՐԵՈՅ ԿՑՈՒՄՆ Ա. ԿԱՐԵԼԻ ԶԵԼԼՈՐ,,”

ԻՆԸ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐ ՃԱՌԵՐ ԽՈՍԵՑԱՆ

ՊԵՐՃ

ԹԻ Ի Ր ՔԵՐ
ԲԵՄ ԲԱՐՁՐԱՆԱԼՈՎ
ԿՈՐՎԻ ՃԱՌ ՄԸ ԽՈՍԵՑԱՆ
ՍԱՆՃԱԳԻ
ԽՆԴՐՈՅՆ ՄԱՍԻՆ

Թիւչի Արամ
Քաջարարիներ կուսայ
ԵՒ ԱՅՆՏԵՂԻ ՄԵՐ ԹՈՒՐՔԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

ՃԱԿԱՏԱԳԻՆ ՅԱՄԱՐ ԱՊԱՅՈՎՈՒԹԻՒՆ ՊԱՅԱՋԵՑ

Միրուած ԵԵՆԻ ՊԱՅՈՎՈՒԹԻՒՆ
Պիեռ Բիւրգեր

ԱՆԳԱՄԱ, 27. — Ազգ. Մեծ Ժո-
ղովն, այսօրուն նախարին, արտօ-
սի գործադպր Տօքթ. Թէվիք
Բիւրգեր Արամ պարզելով Անթաքիոյ
և Խոկէնտերունի խնդրոյն վրայ
Թուրքիոյ տեսակէտը, տուաւ հան-
կակ բացատրութիւնները,

Խոկէնտեր. — այսօր պիտի խօսիմ
այն փուլին վրայ ուր կը գըտ-
նակի Անթաքիոյ և Խոկէնտերունի
խնդրոյը. Մեծ Առաջնորդին այն քան
բացուած յայտաբարութիւններէն ետ-
ք հա՞րկ կայ առելցնելու թէ հան-
կակտական կատավարութիւնը հո-
ռով մարմնով նույրուած է այս գոր-
ծին. Ընդհանուր պատերազմէն վերջի
խնդրոյն ամէնքն, ալ բաժուած, կը
այս Անթաքիոյ և Խոկէնտերունի
խնդրոյը որուած վրայ գիշէր ցորեկ կը
մասածէր թուրք ազգը. Եւ մէնք
1921էն ի վեր միշտ զրազած
ենք այս խնդրով և Թուրքիա որ կը սիրէ
յարգել իր խոստամենքը, կը սպա-
ռա ար Ֆրանսա եւս Սուրիոյ և Լի-
ռանանի հետ անկախաթիւնը առ

ԵԵՆԻ ՊԱՅՈՎՈՒԹԻՒՆ
Պիեռ Բիւրգեր

ԵԵՆԻ ՊԱՅՈՎՈՒԹԻՒՆ
Պատին Գարլան

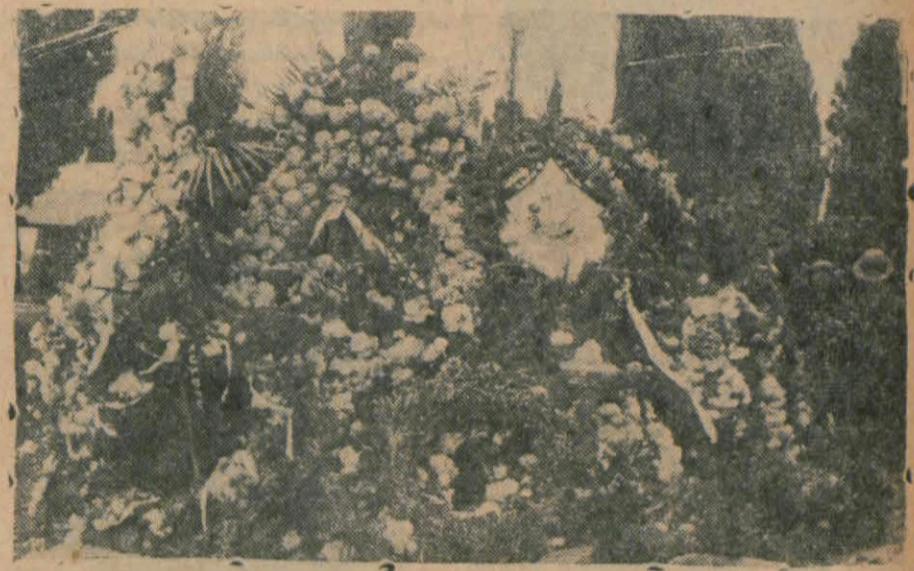
Թաքիոյ և Խոկէնտերունի թուրք
բնակչութեան հետ կնքել գաշնազիր
մը նման Սուրիոյ և Լիքանանի հետ
կնքուած գաշնազիինուուն:

Ֆրանս. կատավարութիւնը 1936
Նոյեմբեր 10ին պատասխանեց մեր
ժամանակագրին. Ֆրանս. արտօսքին
գործոց նախարարը կ'ըսէ թէ մեր ու-
ղածը հոդային պայմաններուն վերա-
քննութիւնը չէր, այս թուրք բնակ-
չութեան ունեցած բրաւունքներուն
երաշխաւորութիւնը:

Եւ սակայն խնդիրը բոլորովին
տարբեր էր. Մէնք մեր բոլոր ըսե-
միք չէինք յայտնած. Ակնարկութիւնը
մը միայն ըրած էինք 1921ի և 1923ին
կնքուած համաձայնութեան. Ասոր
որ յօդուած բացորդ կերպով յայտ-
նէ Սահնազին մէջ պաշտօնական լի-
գուն թուրքերէն է. Իսկ Սուրիոյ և
Լիքանանի պաշտօնական լիգուն ա-
րաբերէն և ֆրանսէրէն. Յետոյ նոյն
այդ համաձայնութեան մէջ որոշակի
ըսուած է թէ Խոկէնտերունի նաւա-
հանգստին մէջ բաւական տարածու-
թեամբ տեղ թուրքիոյ վարձու պիտի
տրուի երկար ատենի համար. Մինչ-
դեռ Ֆրանսայի տրուած հոգասարու-
թեան մէջ ըսուած է թէ Ֆրանսա
պէտք է երաշխաւորէ որ Սուրիոյ և
Լիքանա ի ոչ մէկ մասը վարձու չպի-
տի տրուի արիշի:

Այս տարբերութիւնը կը հաստատէ
թէ Անթաքիոյ և Խոկէնտերունի Սահն-
ազի չի մանեն հոգասարութեան
գաշնազով պայմանաւորուած աեղե-
րուն մէջ. Որովհետեւ 1921ի պայ-
մանագրութեամբ Սահնազը կը վա-
յելը ինքնավարութիւնը մը որ ան-
կախութեան պիտի յանդէր:

Վերը լիշտած հոգասարութեան
գաշնազովն նշանակուած տեղերուն
մէջ չէր մաներ, հակառակ պարագա-
յին, հարկ կ'ըլլար ընդունի թէ այս

Զօր. Շիւրի Նայիլի դագաղը ծածկող
քարմ ծաղիկներու կոյս մը

ԶՈՐԱՎԱՐ ՇԻՒՐԻ ՆԱՅԻԼԻ

ՅՈՒՆԱՐԿԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԵԿ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱԿ ՄԵԾ ՇՈՒՐՎ
ԻՄԹԱՆՊՈՒԼԵ ՀԱՅԵՐԸ ԾԱՂԿԱՆԻ ՎՐԱՅ
ՎԵՐՉԵՆ ՅԱՐԳԱՆՔ ՄԸ ԸՆԾԱՅԵԼՈՎ ԱՆՈՐ

Դագաղին անմիջապէս կը հանե-
ւէին բանակի երեք քննիչներ՝ Օրկէ-
նէրալներ ձէվատ, ֆարէտախն և
Ալի Սային:

Ցուղարկաւորներու կարգին կը
նշարուէին Խոթանպուց զօրաբանա-
կին հրամանատարը, Կագրանի հրա-
մանատարը և ուրիշ բաղմաթիւ զօ-
րավաներ, սատիկ տնօրինը և զին.
ու քաղ. պաշտանատարներ:

Այսպէս կազմուած թափորը,
ճամբու ընթացքին հետզետէ կը
մեծնար. Դագաղը բնակալու ցուղարկաւորներու թիւնամաթիրի մը էջը
ու քաղ. պաշտանատարներ:

[Հար. Բ. Է. Էջ]

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԽՈՐՃՐԴԱԿԻՐ ՄԱՐԴԸ ՍԸՐ ՊԱԶԻԼ ԶԱԽԱՐՈՓ ՄԵՌՈՒ

ԹԱՐԱՎԱԼԱՑԻ ՎԱՍԻԼ ԻՆՉՊԵՍ ԴԱՐՁԱԿ

ԱՄԵՐԻԿԱՆԵ ՎԱՀԱՆԱԿԱՆ
ԵՆԹԵԼԻՑԵՆՍ ՍԵՐՎԻՍԻ
ԳՈՐԾԱԿԱՆԸ,

ԵՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՅԱՐԱՅ, ԶԵՆՔ
ԾԱԼԵՑ, ԵՒ ՄԻԼԻՌՆԵՐ ԳԻՉԵՑ
ՄՈՆՔՐԱՆԱՀՈ 27. — ՍԸՐ ՊԱ-
զիլ Զախարոփ մեռաւ.

* * *

Յոյն մըն էր Պազիլ Զախարոփ:
Մուղլա (Այսուն) ծնած և մեծած,
Խոթանպուլի մէջ, Պազիլի հայրը
հելլէնանպատակ աղքատ առեւտու-
հան մըն էր, որ ի վերջոյ թթա-
փալավակ եղաւ:

Մինչեւ առանցութիւնը տարեկան,
Պազիլ յաճախեց Գուլէսիալի, Սքոթ-
թիւ Միշլը անզիլական ուսումնա-
րանը. այն ատեն Պազիլի ծնողը՝
Թաթալավակ կը բնակէր:

Դաղողուն ելլեւ յանոյ, ատեն մը
աշխատեցաւ իր մօրելոր կերպատն-
(Հար. Բ. Է. Էջ)

Սըր Պազիլ Զախարոփ

ԱՆԴԱԳԻՆ ԴԱՏԸ

ԱԶՊԻ ՄԵՇ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌՋԵՒ

[Հար. Ա. Էջեն]

պղտիկ մէկ մասին և Սուրբոյ հուսակողմին մըջեւ:

Տօքթ. թէվֆիք Արաս հաւաստիք տուաթէ թէ արտաքին գործոց նախարք վերջին ժայր խնաճքով և ուշագրութեամբ պիտի զբաղի այս գործով:

Արտաքին գործագարին տուաթացատրութեամբ ետքք խոսք առաւ Անթալիոյ երեսփոխան Ռասիկ Քարլան, յիշելով թուրք ազգին խաղաղութեան դատին համար 15 տարիէ ի վեր թուրքից ըրած ծառայութիւնները, յոյս յայտնեց թէ Ֆրանսա պիտի ընդունի թուրքից տեսակէտը, եզմիքի երեսփոխան Ռէփիք ինձէ յայտնեց թէ համազուած է որ թուրք ազգը պիտի շանի այն թուրք հողերու վրայ ունեցած իր իրաւունքը և ի արկին չպիտի վարսննք այս գործին համար դուելու մեր կեանքը:

Բէփիք ինձէ խոսցաւ Խոքէնուէ Բ. Ք. Ք. Ք.

Հակասական արամագրութիւնները զիրար կը չեզոքացնեն և ասսր հետեւանքով կը ջնջուի մեր գաշնագրութիւնը, և այս պարագային առկար կը մնան 1921ի համաձանութեան մէջ իշխուած բորոր խնդիրները և կը սպասեն լուծումի մը:

Գրնէվ եղած ասենս ես կը յուսացի որ պիտի կրնայի Ֆրանսայի հետ բանակցութեան մտնել այս խնդրոյն մասին որ ծգձգում չէր վերցներ, բաց ծանուցագիրներ միայն փոխանակութեցան ու երկու օր առաջ Փրանս. գենուանը մեզի հաղորդեց իր կառավարութեան կողմէ եղած երկու առաջարկ, առոնցմէ մէկուն ընտրութիւնը թողլում մեզի:

Առաջարկեց անսատագ քննել ե-

Ա. Ք. Ա. Կի Ն Տ ի Զ

րունի և Անթարիոյ մասին միջազգայի տեսակէտով և ըստ թէ՝ եւրոպայի արդի կացութեան մէջ, Ֆրանսուս ունէ ասենէ աւելի պէտք ունի թուրքիոյ բարեկամութեան:

Քօնակէլի երեսփոխան Քըլընուլուն ետէ, ըստ, խնդիրը կարգագիրելուն համար «Ճերմակ Գրք» եր չեն բաշեր, թուրք ազգը պիտի վարանի ուղարձին չափ կարմիր մելան տալու գրելու համար գիմալիք Գրքը մը:

Աֆինին երեսփոխան Պիրմ թուրքը խոսք առաւ և ինը ելլելով ըստ՝ Խաքէնտէրունի և Անթարիոյ մեր 300,000 եղայիկները արցունք կը թափին մայր հայրենիքին միանալու համար և 18 միլիոն թուրք քաղաքցին յաղութեան մասնուած է տեսնելով իր սիրելի եղայիկներուն այս եղերական վիճակը: Ասոնք ազատելը մեր նուրիսական պարտականութեանը է: Խնդրեմ շատ կարեւոր է յապագում չի վեցներ: Մեզի ի հպատակ իրաւունքը, որամասանութեանը և քաղաքականութեանը, մեզ միշտ քաջութեան ցոյց տուեծ ենք պաշտպանութեան ուղարձին գործունեութեան մէջ պատրիուտ և ազատագույն մարտիրուսը է: Միշտ մաս կարեւոր է յապագում չի վեցներ: Մեզի ի հպատակ իրաւունքը, որամասանութեանը և քաղաքականութեանը, մեզ միշտ քաջութեան ցոյց տուեծ ենք պատրիուտ և ազատագույն մարտիրուսը է: Ես եթէ պատրիուտը և ազատագույն մարտիրուսը չի ենթաւունք ու անդաման չի լինի:

Պատրիուտ Համարով անխնայ շահազգութեանը կը պարագիր Սահմանադիր թուրք բանակութեան մը կնքելու մեր պահանջները, Սուրբիոյ նման անկախութիւնը մը պահանջներ, այս մասին որոշում տալ հոգատարութեան սահմանէւ վեր կը նկատէ Ֆրանսուս և այս մասին ձեռնան կը նկատէ Ազգերու Ընկերութիւնը:

Մեր Մեծ Առաջնորդին և Վարչապետին, ազգին բաղադանքին համաձայն, արտաքին գործագարութեան հրահանդին հրահանդին քաջութեան անմիջապէս սպասարաննեցինք թէ չպիտի կրնանք ընդունի առաջարկը և ինդիքը յանձնուեցաւ Ազգերու Ընկերութիւն:

Այսո, Սահմանադիր անտեւական տեսակէտով ու մեծ կարեւութեան ունի թուրքիոյ համար: Խոքէնտէրուն Միջերկրականի այն միակ նաւահանգիստն է որուն մէջցոսով տեղի կ'ունեալ հաղորդակցութիւնը եւ պահպակացին պահպակացին ուղարցիք և մասին մասին մըջուուի պահպակացին կ'ունեալ հաղորդակցութիւնը մասին միջուուի պահպակացին զարդարացութիւնը:

Երեսփոխաններուն այս ճառերէն վերջը, արտաքին գործագարը բեմ ելլելով յայտարարեց թէ նկատի ա-

ՊԱԶԻԼ ԶԱԽԱՐՕՓ

[Հար. Ա. Էջեն]

զէնի խանութը, Ղալաթիա, Հարաշչի փողոց: Պաղիլ, օր մը մօրեղորը գրամարկը պարագայ և չունչը մնաց առաջ:

Պաղիլ մօրեղորայրը բողոքեց իսթանապուլի անգլիական հրապարակունութիւնը լուսուն առաջարկ արձակուեցաւ ան, սպակյան անպարտ արձակուեցաւ:

Պաղիլ ասէն մը Լանտոն մնաց, սպակյան հոն թշուառի իրավադի առաջանական անսամբլ առաջարկ արձակուեցաւ:

Պաղիլ մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը պատրաստէն, և պիտի լքն Մատրիտի իրենց առաջարկ արձակուեցաւ:

Աթէնքի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ առաջարկ արձակուեցաւ: Պաղիլ 27 առաջեկան եղած ատեն, անոքոտ, առաջական գեղեցկութիւնը ունեցող արեւելքից երիտասարդը մը էր, այնպէս որ չուղացաւ իրենց պարագայրը կ'ունի աղջուի մէջ ունդէն:

Վարձում մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Աթէնքի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի կեանքը այս ատենէն սպակյան գեղեցկութիւնը վարձում մը մէջ առաջարկ արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

Պահարօփի մէջ Սքուլսիսի պաշտամբութիւնը վարձում մը կը արձակուեցաւ:

ԹԱՓԱՆՑԻԿ ՎԱՐԱԳՈՅՐ ՄԸ

Կ. Ա. Մ

ԳԵՐՄԱՆԵՒՂԱԲՈՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

Լևոսոնի և Պերլինի հեռագլբենը քրկու որ առաջ հաղթաքցին թէ Գերմանիա և ձարոն համայնութիւն մը կնքած են՝ պայքարելու համայնավարութեան դէմ՝ Եւ իրենց ուրած բացատրութեան նայելով յարակողական ոչ մէկ բնոյթ չունի անոնց գործակցութիւնը։

Բնդհակառակը պաշտպանողական միջոցներ ձեռք պիտի առնեն, համայնավարներու զործութեան մասին իրարու առջեկութեանը պիտի հաղորդեն, համբային կարծիքը պիտի հաղորդեն։

Թէև գերման և ձարոն համաձայնութիւնը կնքած են իրենց միջնէ, բայց անոր դուռը բաց ձարած են այն տերութեանց առջեւ, որնք միջազգային համայնավարութեան ստառապելին ենթակայ են և հրաւել պիտի ուղղեն որ գործակցին իրեն։

Եյսպէս, բարի նապատակի մը համար խաղաղ միջոցներով պայքարելու մտօք կնքուած գործակցութիւն մըն է գերմանեւածարոն Համայնչեան խորթիւնը։ Միայն թէ ականջներու խորթ կը հնչէ, այդ Համաձայնագրին մէջ լիշտած սա տողերը։

«Կորովի միջոցներ ձեռք պիտի առնուին այն պեսութեանց գէմ ուրանք ուղղակի կամ անուղղակի կ'օպնէն միջազգային Համայնավարութեան։»

Համաձայնութեան այս պայմանը շուտով յարձակողականի կրնայ գառնալ միջամարի միջոցներով կարմիր է առարկի տերութեան գէմ թէ, անուղղակի միջոցներով կ'օպնէ միջազգային Համայնավարութեան։

Ենական, ընդհանուր կարծիքը այս է առարկի և առարկի աս էտքեւթեան գէմ թէ, անուղղակի միջոցներով կ'օպնէ միջազգային Համայնավարութեան։

Թիշտ է միջոցներ է առարկի և աս կամ կարմիր է առարկի աս էտքեւթեան գէմ թէ, անուղղակի միջոցներով կ'օպնէ միջազգային Համայնավարութեան։

Սակայն, Յունուր իրենց հոգեւոր հայրը, Պուշկինին մարգարէն կը նկատին Քառո Մարգու և որուն հոյակամ մէկ արձանը կանգնած են իրենց մայրագաղաքին մէջ։

Սրգէն, Յունուր իրենց հոգեւոր հայրը, Պուշկինին մարգարէն կը նկատին Քառո Մարգու և որուն հոյակամ մէկ արձանը կանգնած են իրենց մայրագաղաքին մէջ։

«Յունուր իրկիններու գործառներ, միջու՞ք» նշանաբանն է «Համայնավար Յայուարարութեան» (Մանիքիսիթ Քովենիթիթ) որ ամէն երկիր գործառներու յեղափոխութեան հրաւիրութիւնն մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

Գերմանին գոնէ քիչ մը ներդաշտութեամբ պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ բրուսիացի հըրեաներ են և թարու Մարգու մեծ հայրը խամար։

Սիրէ Քառութիւնը գուշակը առաջարար առաջեկութիւն մը յանդեր է ասկէ չէ։

1. — Պատութիւն տնտեսական մենապետիւն մը ուռած է։

2. — Խամապարզային պայքարով պրուտարհներու տիկաստորութիւն փհմեն քարոզած է։

3. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

Եւ ասկայն, Քառութիւնը միջնեւ այսօր եղած է միջամարդ կորուսին առաջարար այսական որ, Միջազգային Համայնավարութեան գէմ պայքարելու համար է եղեւ որ ձարոն և Գերմանիս ամիսներով խորհրդակացին բրամադայնութեան մը յանդեր է։

4. — Տառապարզային պայքարով պրուտարհներու տիկաստորութիւն փհմեն քարոզած է։

5. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

6. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

7. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

8. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

9. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

10. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

11. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

12. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

13. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

14. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

15. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

16. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

17. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

18. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

19. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

20. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

21. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

22. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

23. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

24. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, որովհետ բարլ Մարգու և անոր աջ բազուկը Լասուր երկութիւն ալ նորութիւնը մըն է, Քառո Մարգու կողմէն պատրաստած։

25. — Յաւելեալ արժէքի դրութիւնը գուշակը պէտք է զատեն Մարգուի ընկի բլարութիւնը, ո

ԵՐԳԻԾԱՆՔԻ ԱՇԽԱՐԴՀՆ

ԶԻՒՆ ԵԿԱԻ... ԲԱՅՑ ՈՐՈՇ ԳԼԽՈՒՆ

ԲԱՆԿԱԼԹԻՒ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆՈՂ ՃԱՄԲԱՆ ԶԻՒՆ ԵԿԱԻ ԵՒ...

Այս տարի առաջնն ձմենը եկաւ:
Բայց զիստք թէ մանաւանդ պրոնց
զիստն ձիւն եկաւ ար տարի:

Զիւն եկաւ Աշոտ Քէչեանի զրի-
խուն առջի օր, որով չլցուա թան-
կալթիք սրճարանը երթաւ:

Զիւն եկաւ Վահան Թօնժիկանի
զիստն երբ կոչծագպիք տացաւ վեր-
ջին զատին համար:

Զիւն եկաւ Թագւոզ Փաղագեանի
զիստն երբ զառաքանչեց կէս տոկ
յաւելում ուզեցին:

Զիւն եկաւ Վահան Միքանչանեա-
նի զիստն երբ «Կիմի» շարաթաթեր-
թին ցրուումը տանիւու որոր ունե-
ցաւ:

Զիւն եկաւ Բնտանիքի հայերուն
զիստն երբ վազանմէն ձմենը հա-
սաւ:

Զիւն եկաւ նախկին թաղականի
մը զիստն երբ նետած բարավանե-
րը չկցաւ թութիւրմը ընել:

Զիւն եկաւ փորի ցաւ ունեցող
լրագրուներու զիստն երբ «Ժամա-
նակ» իրեն գէմ կազմակերպուած
րորդ զատիքին մէկիկ մէկիկ ան-
պարութեամբ գուրս եկաւ: (Տարօս
իրենց):

Զիւն եկած է Կոլուածոց Հոգու-
թարձութեան հանձնագրին զիստն և
ասկանին յայտնի չէ թէ եկած ձիւնին
հետեւանդով կալուածոցը կրթիք
բանած է թէ ծանր թոքասապի:

Զիւն եկած է Բանկալթիքի եկե-
ղիցին տանող ճամրուն վրայ. ահա
թէ ինչո՞ւ Պ. Աշոտ Քէչեան չկրնար
խորդապան երթաւ:

Զիւն եկած է Պ. Օննիկ Զաղձեա-
նի զիստն «Ժամանակի» խմբագրա-
տուն և գրաշարատուն համար սպազմ-
րած փարտերը հասած չըլլարով:

Զիւն եկաւ Մ. Գանիել Յովհան-
նէսինին զիստն, երբ պարուտէրը ը-
ցուրուն հետեւանդով տունէն գուրս
չելլեր սկսաւ:

Զիւն եկաւ Երաժշտավանքուն Գրիգոր
Կրմիւշեանի զիստն, երբ առջի օր
ցրուէր փիսան «Ժամանակի» սիստ-
մար ուրիշ թէրթ մը ձեած էր:

Զիւն եկաւ ստանիսլարյու Եդ. Աւ-
եանաքի զիստն, երբ կիւռեցաւ մէկ
քիլո քէսթանէով:

Կը ճանչնամ փաստաբաններ, ո-
րոք երբ զատարան մտնեն կ'առնեն
ին վիճակը, որ բաւագոյն կարելի
բացարել թուրքերէն սա սասց-
ածքով. «Ճութ եէմիչ պիւսպիւէ
պանիւշ» և ցաւալին հոն է որ ա-
ռաք կը ջանան իրենց այդ տղիսու-
թիւնը սիրամարդի փնտուներով
արդարել և ինչպին մին մէկ մէկ
չօշապ ծախուլ: Վայ սա... վայ սա...
կը ճանչնամ ուսուցիչներ որոնք
ուրուսականի մասին տարրական գա-
լուքար մը չունենալով հանդերձ տ-
ուր մնոր ետևէն կը փշեն, մոռնա-
թէ զեւ երէկ թրամիք սիրոյ
ցախն կը խօսին և այդ խօսքը դոր-

ԴԱՍԻՔՈՍՈՒԹԻՒՆ...

— Կիթի ալ զրոխու ուռեցաւ, առտուրնէ ի վեր չյօգնեցա՞ր:

— Առտուրնէ ի վեր ես փորձ կ'ընէի, հիմա սղուս փորձ ընել կուտամ կոր:

— Կուգիս նու այսի առնեմ, բայց այդ աղ դու չէ ձգեր կը:

Զիւն եկաւ նաև գոհարավաճառ
Քրիս Մարեանի զիստն, երբ անցեալ
օր Բարք Օթէլի մէջ «Ճուրմը մէ-

շուտ» բանուեցաւ...

Զիւն եկաւ Տօքթ. Արշաւրի ան-

մազ զիստն. երբ անցեալ օր Օր-

թափին հետ կիւռեցաւ:

Զիւն եկաւ բան գործ չունեցող-
ներուն զիստն, որովհետեւ պէտք է

սրճարանի գրամ հասցնեն:

Այս', ձիւն եկաւ, չառ ձիւն ե-

կաւ, ուրիշ որոնց զիստն, այդ աղ

դուք գուշակեցէք:

— Կնիկս սա քրավաթու նորէն
չկցայ կապել:

— Քրավաթ կապելու կողմէ
բազու բայ է, երէկ ուրիշ մէկն ալ
այդպէս ըրաւ:

...ՃԱՆՉՆԱՄ

Ֆիստիւու ժրագիրները կը փնտ-
ռէին, փիսանակ իրենց վասակուու
մանկինները կրթելու և անոնց բա-
րույնանը կրթելու մասին խորելու: Վայ սա... վայ սա...

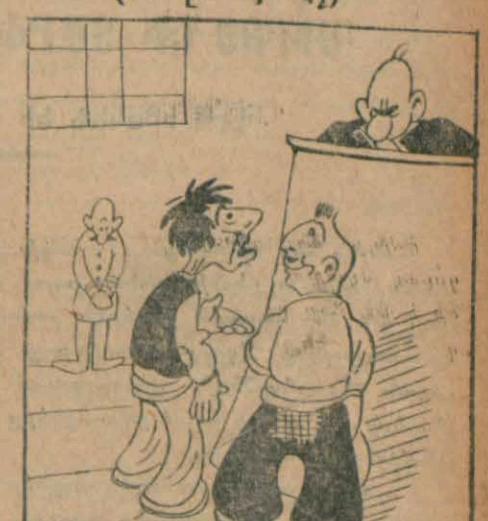
Կը ճանչնամ բաժարանի կրթա-
դիրներ որոնք իրենց եսին գուացում-
տալու համար ոչ թէ տնօրէննին կը
հարուածեն այլ կը ճանան ամբողջ
հաստատութիւններ քանդել ու փնտաց-
նել: Վայ սա... վայ սա...

Կը ճանչնամ բանջարավաճառներ
որոնք կրթ. բարձրագոյն հաստատու-
թիւններու կ'իշխնեն և ոչ ոք անոր
գէմ միջոց մեռք կ'առնէ: Վայ սա...
վայ սա...

Կը ճանչնամ մարդիկ, որոնք նար-
տի աղընկ ու սիկարի ծովի լցուած
անկի ներէ ներշնչուելով սուսեր կը
նետնեն և քանի մը փարայի համար
ժիշտավելի պայքար կը բանան օգտե-
ալ խեղճ մարդոց աժան հիւրընկա-
րութենէն: Մե՛քը... մե՛քը...

Կը ճանչնամ մարդիկ որոնք նա-
գուստ փիսիւու նման չէ... այդ շատ
աւելի զիստաւ և յաճախ (որովհետէ
կրնան միայն մէկ ձեռք հագուստ ու-
նենալ և մինչեւ նորի մը կարուիլը
զայն չփոխիլ) զօյն կը փիսին և ա-
ռիթ կը փոխուն յարձակելու համար
բարեկամերուն գէմ այն հաստատու-
թեան, որուն տիրոջ մինչեւ ստքը
կը խոնարհներ երէկ, մեծ հօրէկ
սկսել մինչեւ թռուան որպիսութիւ-
նը հարցնելով և մաղթանքներ ընե-
լով: Մե՛քը... մե՛քը...

(Նար. Է. Էջ)

— Տէր գատաւոր ինծի էշ ը-

սաւ:

— Տէր գատաւոր ան ալ ինծի
էշէ օւրու բասաւ:

— Ինչո՞ւ էշ ըօիք:

— Տէր գատաւոր ան եղանգարծ է,
էշէ օւրու ըլլամ նէ ան-ինչ կ'ըն-
րայ ինզրին գուք ըսէք:

ԿԵՌԱՋԵՐ ԲՆԱՑԱՆԻՔԻ ՀԱՅՐԵՆ...

— Տղամա, տեսա՞ր ես մայրգ որիսն կը սիրեմ եւ սպասուինին կը հանդիմանին, դուն ինչո՞ւ:

— Եա՛, ինծի չես իբսաւ կլիեցնել, որապա, մամաս չըլլայ նէ սպասուինին ալ կը սիրես
կոր, հաս ըլլայ նէ կը յանդիմանին, վերջ ալ այշ կ'ընես...

— Այս մարդը կը տեսնես, հինգ
արդարթեան լինեց:

— Այդքան հարուստ է:

— Արար արարթը մանին պա-
րանց, մինչեւ, մարդը տուվարճ է
էս հասկանա:

ԷՆՉՊԵՍ ԿՈՐՍԱՆ ՄՈՐԻԿԻ ԶՈՒԿԸ

ՄՈՐԻՆԱՅԻ ԼԵԱՐԴԻ ԻՒՂԸ ԻՆՉՊԵՍ ԿԸ ՀԱՆԵՆ

ԹԵՐՆԵՈՎԻ ԱՓԵՐՈՒՆ ՄՈՏ ԶԿՆՈՐՍԱՆԱԵՐԸ ԹԱՂԵՐ ԿԸ ԿԱԶՄԵՆ

ԾՈՎՈՒԽ ՎՐԱՅ ՇԱՐԺՈՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ,

ՀԻՆԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐ ԵՒ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՐՈՆԵՐ...

Դեղարաններու ցուցափեղկերաւն մէջ, ձմրան եղանակին հետ կը սկսի պահանիքը ցուցագրութիւնը:

Դեմունակը մորինան ձևաբառը և գրանդերու տուկ ձգմելով կը ստունան:

Մօրի կամ մօրինա ծուկը մեծ երաններով կ'ապրի թէր նէսպի և թուղանա կզզիր միջն, մինչեւ մէրոէ կզզիններ կ'իջնեն, տական անսանց սկրած միջավայրը, ամէնէն աւելի թէր եղափի և մարտէլ հրաւանդանին միջն, Պահէնի ծովի բերանն է: Մօրինայի երանները կը վահան Աէն Բիշն և Միքըլոն կղզիններու հարեւար մերէնչ շոռ» կուռուած խութերու մարդին մէջ:

Աէն հուսկի հսթիւէռէն մինչեւ Պաթէնի ծով և կրօէնանսի հարաւային մարդը մարտէլ վլուխը:

Հիւսասային Ապանտեանը ուրեմն մօրինայի հայրենիքն է, սկսելով Աէն երանի բերնէն մինչեւ հեւեռային շրջանակ կը բարձրանան և կ'իջնան նէրու կրդինները:

Մօրինոյի երանները նախընտրաբար կը թափառին Կոֆիմթիմի հուսանքին մէջ:

Մօրինանները խիստ ոկրամու են և կը հետապնդեն հարէններու երանները: Մօրի ծուկը մինչեւ մէկու էջու մէրու երկանութեան կը հասնի: Թարմ մօրի ծուկը «գապիյյո» կը կոչեն. իսկ աղածոն կը պատրաստն է թէր նէսօնի մէջ, նորդէկոս, Սկովի:

Մօրինայի չոր միսը, «գաքալոր» անունով ծանօթ է, իր մնջանքական արժէքով կը գերազանցէ շատ մը սրբի ծուկի:

Մօրինայի իւղը, ինչպէս ըսխնք, կը սուսնանք այս ձուկին ինարդը էթէլը:

Ահա թէ ինչպէս կը սուսնան:

Մօրինայի որտոգները սովորաբար իրենց մեկնած նաւահանգիստին հնանաւէն ետք, երեք կամ չորս ամսէն կը վերագաղան:

Ահա Մալոի, Պրէսթի ձկնորսան առևերը սովորաբար խումբերով բաց ծով կ'երևան. յաճախ մշուք մէջ կը մասնակի գրագութիւնը ամրանքով, ամիսներով, անձիւնի տակ:

Ամուկանը երկու նաւէ ծով կը նետէն, իսկ բանուած ձուկին առի:

Ահա Մալոի, Պրէսթի ձկնորսան առևերը սովորաբար խումբերով բաց ծով կ'երևան. յաճախ մշուք մէջ կը մասնակի գրագութիւնը ամրանքով, ամիսներով, անձիւնի տակ:

Ամուկանը երկու նաւէ ծով կը նետէն, իսկ բանուած ձուկին առի:

Հաւու մէջ խսկոյն ընդերքը կը քաշն ու տակար մէջ կը նետնի:

Աղածոյի վարպետոր խսկոյն ընդերքը կը նետէ բրէսին ներքու: Վազակը հանգչեցն եւարքու:

Հախ մօրինայի մարմինը միշտ կը առաջանաքան միջնէն տառութիւնը կը պատրաստնի:

Աղածոյի վարպետոր երեք չորս տակար մէջ է: Ամէնէն աւելի Փրանս։ Եղանակը լոնդոնրացած է սակային:

Մօրինան աղերու համար, աղին կը խառնեն բաստանատ (այսինքն շաքար):

Սովորաբար մէկ քիշուրամ աղին կը խառնեն 25 կրամ նիթրաթ ար բօթաս և 50 կրամ քատանատ:

Աղածոյի կը միայ մէկ չարաթ այս վիճակին մէջ: Ասկէ ետք չորցուեմք ձուկինները կը կախեն կը չորցնեն:

Զկնորսանաւերը շատ անգամ ծովուն կրայ ժիրուն թաղ մը կը կաղմեն:

Աղածոյի վարպետորը շատ խառնական զրոշ կրող ձկնորսանաւութեար:

Հանգած 1935 տարիի միայն Աէն Մալոէն 200 առաջանատնաւէ աւելի էին: Պրէսթէն գրեթէ սոյնչափ:

Վերջապէս Միքըլոն և Աէն Բիշն կղզիններու շուրջը 1500է աւելի էին:

Զկնորսանաւերը շատ անգամ ծովուն կրայ ժիրուն թաղ մը կը կաղմեն:

Անցած 1935 տարիի միայն Աէն Մալոէն 200 առաջանատնաւէ աւելի էին: Պրէսթէն գրեթէ սոյնչափ:

Վերջապէս Միքըլոն և Աէն Բիշն կղզիններու պատման «ըսկապէտ» շուրջը 1500է աւելի էին:

Զկնորսանաւերը շատ անգամ ծովուն կրայ ժիրուն թաղ մը կը կաղմեն:

Աղածոյի վարպետորը շատ խառնական զրոշ կրող ձկնորսանաւութեար:

Աղածոյի վարպետորը պատման շուրջը 1500է աւելի էին:

Աղածոյի վարպետորը շատ անգամ ծովուն կրայ ժիրուն թաղ մը կը կաղմեն:

Աղածոյի վարպետորը պատման շուրջը 1500է աւելի էին:

